

Aan de voorzitter van de Monitoring
Commissie Corporate Governance Code,
prof.dr.J.A. van Manen

Datum : woensdag 6 april 2016
Kenmerk : NOREA2016/AB-WO19
Betreft : Reactie NOREA op Corporate Governance Code

Geachte heer Van Manen,

De NOREA spreekt haar grote waardering uit voor het werk van de Monitoring Commissie Corporate Governance dat is verricht om de Code, na de laatste herziening door de Commissie Frijns in 2008, te actualiseren en op geselecteerde thema's aan te vullen voor de verdere ontwikkeling van normen en waarden voor goed bestuur en de verantwoording daarover door bestuurders, commissarissen en aandeelhouders van Nederlandse beursgenoteerde ondernemingen.

De NOREA is positief gestemd omtrent de verandering van de indeling van de Code te weten van functioneel naar thematisch. Dit maakt het voor betrokkenen eenvoudiger bij het kennisnemen van de principes en best practice bepalingen alsmede heeft het een positieve invloed op de transparantie van de verantwoordingen over de naleving die daarover worden afgelegd en de mogelijkheden om de verslagen met elkaar te kunnen vergelijken.

De NOREA hecht er evenwel aan de Monitoring Commissie deelgenoot te maken van onderstaande opmerkingen om in te brengen in het publieke debat omtrent de herziening van de Code. Onze opmerkingen concentreren zich op een drietal onderwerpen, te weten:

1. de digitale agenda en informatietechnologie in relatie tot de lange termijn waardecreatie en riskmanagement;
2. het formele en materiële toezichtperspectief van governance;
3. het positioneren van de IT-auditor als Technology Governance Specialist in de Code naast de externe accountant en de interne auditor.

1. De digitale agenda en informatietechnologie in relatie tot de lange termijn waardecreatie en riskmanagement

In de paragrafen over lange termijn waardecreatie en verandering van riskmanagement ontbreekt niet alleen de digitale agenda als strategisch document, maar ook het onderwerp informatietechnologie in het algemeen. Terecht legt de Code de primaire verantwoordelijkheid voor de continuïteit van een vennootschap bij het bestuur van die vennootschap, maar verlangt tevens van dat bestuur een visie op lange termijn met betrekking tot de waardecreatie van de vennootschap en de vertaling daarvan in een strategie. Het op het niveau van waardecreatie en riskmanagement niet expliciet wijzen op de digitale agenda en de informatietechnologie als ook het niet koppelen van de primaire verantwoordelijkheid voor de continuïteit van de vennootschap aan het belang van een kritieke infrastructuur vinden wij een gemiste kans en gaat voorbij aan de snelle ontwikkelingen in de geautomatiseerde verwerking en verstrekken van informatie nu en in de voorzienbare toekomst.

2. Het formele en materiële toezichtperspectief van governance

Wij zijn van mening dat governance vooral wordt neergezet vanuit het formeel toezichtperspectief, maar zouden graag zien dat dit formele toezichtperspectief met een materieel toezichtperspectief wordt uitgebreid. Terecht dicht de Code de Raad van Commissarissen een afgeleide verantwoordelijkheid toe, maar geeft die Raad wel een duidelijke rol bij de lange termijn waardecreatie van de vennootschap zowel bij de totstandkoming van de visie van het bestuur als het formuleren van de strategie, hetgeen een eerste aanzet is van het materieel toezichtperspectief. Ofschoon het door ons als positief wordt ervaren dat ten minste één commissaris dient te beschikken over

specifieke deskundigheid inzake bestaande en toekomstige technologische innovatie en business modellen, zouden wij ook hier expliciet de aan de visie en strategie ontleende digitale agenda en het onderwerp informatietechnologie benoemd willen zien. Hierdoor wordt ons inziens een meer evenwichtig formeel en materieel toezichtperspectief gerealiseerd.

3. Het positioneren van de IT-auditor als Technology Governance Specialist in de Code naast de externe accountant en de interne auditor

Ofschoon externe accountants en interne auditors in de Code expliciet worden genoemd, wordt volledig voorbijgegaan aan de IT-auditor. Door de snelle ontwikkelingen op het gebied van de informatietechnologie, de complexiteit van de toepassing van IT in organisaties en de daaraan verbonden (nieuwe) risico's is het niet waarschijnlijk dat externe accountants en interne auditors in het algemeen over voldoende en up-to-date kennis beschikken daaromtrent. Gedegen deskundigheid over de aansturing, operatie, beheersing van ICT en de verantwoording daarover is gewoon nodig. De interne audit functie wordt de taak toebedeeld om te rapporteren over gebreken in de effectiviteit van de interne risicobeheersings- en controlesystemen als ook de bevindingen en observaties die van wezenlijke invloed zijn op het risicoprofiel van de vennootschap. Gelet op de hiervoor door ons gemaakte opmerkingen ten aanzien van de relatie tussen de digitale agenda en de informatietechnologie enerzijds en de waardecreatie, visie, strategie en continuïteit van een vennootschap anderzijds, alsmede de zeer grote afhankelijkheid van de informatietechnologie, zijn wij de mening toegedaan dat het niet expliciteren van de functie van de IT-auditor een gemiste kans is. Het zijn juist de IT-auditors die kennis en ervaring hebben op het gebied van de informatietechnologie en bij uitstek een bijdrage kunnen leveren bij het waarborgen van de betrouwbaarheid van de gegevensverwerking binnen een vennootschap en de informatie uitwisseling met het maatschappelijk verkeer.

Daarnaast zijn zij in staat de continuïteit van de vennootschap te helpen waarborgen wat betreft de risico's die (bewust dan wel onbewust) worden gelopen door het gebruik van de informatietechnologie in een tijdperk waarin cybersecurity één van de belangrijkste aandachtspunten vormt. Daarom zou het niet misstaan als de IT-auditor in de Code wordt gepositioneerd als de Technology Governance Specialist met als verantwoordelijkheidsgebied de IT-aspecten van Corporate Governance.

Met vriendelijke groet,
namens het bestuur,

drs. J. E. Biekart RE RA,
Voorzitter.